

Advies inzake een voorstel voor een richtlijn van de Raad tot wijziging van Richtlijn 73/239/EEG tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de toegang tot het directe verzekeringsbedrijf, met uitzondering van de levensverzekeringsbranche, en de uitoefening daarvan, inzonderheid met betrekking tot de hulpverlening op reis

De tekst waarop de adviesaanvraag betrekking heeft is bekendgemaakt in het *Publikatieblad van de Europese Gemeenschappen* nr. C 51 van 10 maart 1981, blz. 5.

A. JURIDISCHE GRONDSLAG VAN HET ADVIES

Op 23 januari 1981 heeft de Raad besloten het Economisch en Sociaal Comité overeenkomstig de bepalingen van artikel 198 van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap over bovengenoemd voorstel te raadplegen.

B. ADVIES VAN HET ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ

Het Economisch en Sociaal Comité heeft beraadslaagd over zijn advies inzake voornoemd onderwerp tijdens zijn op 28 en 29 oktober 1981 te Brussel gehouden 191e zitting.

Dit advies luidt als volgt:

HET ECONOMISCH EN SOCIAAL COMITÉ,

Gezien het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, met name artikel 198,

Gezien de adviesaanvraag van de Raad van de Europese Gemeenschappen d.d. 23 januari 1981 inzake het voorstel voor een richtlijn van de Raad tot coördinatie van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen betreffende de toegang tot het directe verzekeringsbedrijf, met uitzondering van de levensverzekeringsbranche, en de uitoefening daarvan, inzonderheid met betrekking tot de hulpverlening op reis,

Gezien het besluit van zijn voorzitter d.d. 20 maart 1981, de Afdeling voor industrie, handel, ambacht en dienstverlening met de voorbereiding van een advies en een rapport over deze materie te belasten,

Gezien het door genoemde Afdeling tijdens haar vergadering van 7 oktober 1981 uitgebrachte advies,

Gezien het door de heer De Bruyn, rapporteur, ingediende rapport,

Gezien de beraadslagingen tijdens zijn 191e zitting van 28 en 29 oktober 1981 (vergadering van 28 oktober),

BRENGT VOLGEND ADVIES UIT,

dat met 75 stemmen vóór en 9 stemmen tegen, bij 10 onthoudingen, is goedgekeurd.

1. Het Comité stelt vast dat het richtlijnvoorstel hoofdzakelijk tot doel heeft controle uit te oefenen op de hulpverlening (zowel wat de toegang tot deze activiteit als de uitoefening ervan betreft) en te dien einde een aantal gecoördineerde regels op communautair niveau uit te vaardigen. Het stelt eveneens vast dat de Commissie dit doel voornamelijk langs twee wegen had kunnen nastreven, namelijk door de hulpverlening als een vorm van verzekering te beschouwen dan wel een specifieke richtlijn voor de hulpverleningsbranche op te stellen, en dat zij voor de eerste oplossing heeft gekozen.

2. Het Comité onderschrijft het door het richtlijnvoorstel nagestreefde doel, maar vindt dat dit beter door middel van een specifieke richtlijn verwezenlijkt zou kunnen worden. Hoewel er tussen hulpverlening en verzekering bepaalde overeenkomsten bestaan (een persoon betaalt van tevoren een vast bedrag aan een onderneming, die zich verbindt tot een prestatie ingeval een bepaalde gebeurtenis zich voordoet), zijn er namelijk volgens het Comité toch fundamentele verschillen, die als volgt kunnen worden samengevat:

- a) schadeverzekeringen hebben ten doel de verzekerde in geval van een ongeluk de uitkering van een vergoeding te waarborgen; hulpverleningsovereenkomsten daarentegen zijn er over het algemeen genomen uitsluitend op gericht de aangeslotene een organisatie en een technische dienst ter beschikking te stellen die hem in moeilijke en dringende omstandigheden de nodige hulp verlenen;
- b) de prestaties van een verzekering komen in de meeste gevallen neer op de uitkering van een schadevergoeding na het ongeval, en zulks binnen de door de verzekeringsovereenkomst vastgestelde grenzen; de prestaties van hulpverleningsorganisaties worden daarentegen alleen in natura verstrekt, en zulks zo spoedig mogelijk na het ongeval, met behulp van eigen personeel en uitrusting dan wel van medewerkers, en op de plaats waar de gebeurtenis zich heeft voorgedaan; daartoe wordt gebruik gemaakt van een specifieke organisatie zonder enig verband met de verzekeringstechniek;
- c) bijgevolg is een verzekeringsmaatschappij organisatorisch gezien normaliter niet geschikt voor hulpverleningsactiviteiten, waarvoor de organisatie altijd paraat moet staan en snel over velerlei zaken beslissingen moet kunnen nemen; een hulpverleningsorganisatie daarentegen staat 24 uur per etmaal ter beschikking en wordt gekenmerkt door een grote soepelheid, die het haar mogelijk maakt onmiddellijk over de meest gevarieerde middelen te beschikken;
- d) de prestaties van verzekeringsmaatschappijen zijn beperkt door de bepalingen van de verzekeringsovereenkomst (zij vinden plaats binnen de grenzen van de verzekeringspolis en in de gevallen die uitdrukkelijk hierdoor worden gedekt); hulpverleningsorganisaties daarentegen hebben meer speelruimte: degenen die bij een dergelijke organisatie zijn aangesloten kunnen zich normaliter namelijk op ieder moment en in iedere moeilijke situatie tot de organisatie in kwestie wenden, ook al is deze situatie niet uitdrukkelijk in de overeenkomst vermeld.

3. Het Comité is van oordeel dat, gezien de ontwikkeling die de hulpverleningsbranche momenteel doormaakt, een controle moet worden ingesteld op de ondernemingen en organisaties die hun diensten op dit terrein aanbieden. Het publiek dient namelijk de zekerheid te hebben dat de onderneming of organisatie die hulpverleningsovereenkomsten aanbiedt, ook werkelijk in staat is deze uit te voeren. Die controle moet volgens het Comité bij voorkeur gebeuren door middel van een speciale richtlijn, en niet door hulpverlening gelijk te stellen met een verzekering; dit zou namelijk gevolgen hebben op het sociale en fiscale vlak. Bovendien acht het Comité het mogelijk dat de controle op de hulpverleningsorganisaties door de Lid-Staten wordt toevertrouwd aan dezelfde instanties die ook reeds de verzekeringsmaatschappijen controleren.

4. Niettemin brengt het Comité de volgende bijzondere opmerkingen inzake het richtlijnvoorstel naar voren:

Bijzondere opmerkingen

Overwegingen

Sommige overwegingen (met name de vierde, vijfde en zesde) dienen te worden vervangen door de volgende tekst ten einde rekening te houden met het specifieke karakter van de hulpverlening:

„Overwegende dat het dienstig is in deze richtlijn ook de hulpverlening, die overeenkomsten vertoont met de verzekeringsactiviteit, op te nemen; dat evenwel rekening dient te worden gehouden met het specifieke karakter van de hulpverlening;

Overwegende dat bepaalde hulpverleningsactiviteiten die in verschillende Lid-Staten meestal door automobielclubs of soortgelijke organisaties worden verricht, van de toepassing van de genoemde richtlijn dienen te worden uitgesloten;

Overwegende dat een onderneming die werkzaam is op het gebied van de hulpverlening, over de nodige middelen moet beschikken om de door haar aangeboden prestaties in natura binnen een redelijke termijn te kunnen verstrekken; dat derhalve specifieke bepalingen dienen te worden vastgesteld betreffende financiële garanties, met name wat de technische reserves en de solvabiliteitsmarge betreft;

Overwegende dat bepaalde overgangsbepalingen vereist zijn ten einde de ondernemingen die alleen op het gebied van de hulpverlening werkzaam zijn, in staat te stellen zich aan te passen aan de toepassing van de bepalingen van Richtlijn 73/239/EEG.”.

Artikel 2, lid 2

Het Comité stelt voor, de eerste zin van lid 2 als volgt te doen luiden:

„Een hulpverleningsactiviteit wordt niet van de toepassing van deze richtlijn uitgesloten indien de prestaties alleen in natura worden verstrekt of de organisatie die deze verstrekt, niet van zijn eigen personeel of uitrusting gebruikt maakt.”.

Het Comité dringt er verder op aan, dat het woord „onmiddellijke” wordt geschrapt; dit komt hem namelijk overbodig voor, daar het niet van fundamenteel belang is voor de duidelijkheid van de tekst.

Artikel 4

Overeenkomstig hetgeen in de algemene opmerkingen is gezegd, is het Comité van oordeel dat dit arti-

kel zodanig dient te worden geformuleerd dat er geen verwarring mogelijk is wat de gelijkstelling van hulpverleningsovereenkomsten met verzekeringsovereenkomsten betreft; hulpverleningsactiviteiten dienen in bijlage A van de richtlijn van 1973 duidelijk van de verzekeringsactiviteiten te worden gescheiden en in een aparte rubriek te worden vermeld.

Artikel 8

Gezien de bijzondere aard van de hulpverleningsactiviteiten (zie Algemene opmerkingen) zou het Comité

gaarne zien dat er uitdrukkelijk een geringere solvabiliteitsmarge werd vastgesteld dan die welke is bepaald in artikel 16 van de Eerste Coördineringsrichtlijn 73/239/EEG.

Artikelen 14 en 15

De woorden „geen enkele andere verzekeringsbranche dan de hulpverleningsverzekering” dienen te worden vervangen door: „slechts hulpverleningsactiviteiten”.

Gedaan te Brussel, 28 oktober 1981.

De Voorzitter
van het Economisch en Sociaal Comité
Tomas ROSEINGRAVE

BIJLAGE

bij het advies van het Economisch en Sociaal Comité

Verworpen wijzigingsvoorstellen

De volgende, overeenkomstig het Reglement van Orde ingediende wijzigingsvoorstellen werden tijdens de beraadslagingen verworpen:

Bladzijde 2, paragraaf 2, eerste alinea

Het tweede deel van de eerste zin „maar vindt dat dit beter door middel van een specifieke richtlijn verwezenlijkt zou kunnen worden” te schrappen.

Uitslag van de stemming

20 stemmen voor, 39 stemmen tegen, 16 onthoudingen.

Bladzijde 3, paragraaf 3

De derde zin door de volgende tekst te vervangen:

„Die controle mag volgens de Afdeling niet gebeuren door hulpverlening eenvoudigweg gelijk te stellen met een verzekering.”

Uitslag van de stemming

18 stemmen voor, 50 stemmen tegen, 12 onthoudingen.

Bladzijde 4

Vóór de bijzondere opmerkingen met betrekking tot artikel 2, lid 2, een als volgt luidende bijzondere opmerking met betrekking tot artikel 2, lid 1, toe te voegen:

„De Afdeling stelt voor dit lid als volgt te doen luiden:

1. Deze richtlijn heeft betrekking op:

- de toegang tot het directe verzekeringsbedrijf, anders dan in loondienst, door verzekeringsmaatschappijen welke in een Lid-Staat zijn gevestigd of zich daar wensen te vestigen;
- de toegang tot het hulpverleningsbedrijf, anders dan in loondienst, door verzekeringsmaatschappijen of hulpverleningsorganisaties welke in een Lid-Staat zijn gevestigd of zich daar wensen te vestigen;
- alsmede op de uitoefening van deze activiteiten.”.

Uitslag van de stemming

23 stemmen voor, 49 stemmen tegen, 12 onthoudingen.

Motivering van deze drie wijzigingsvoorstellen

De Afdeling was het erover eens dat de doelstellingen van het richtlijnvoorstel alleszins toe te juchten zijn. Men wil namelijk de consument beter beschermen door de hulpverlening aan een controle op Europees niveau te onderwerpen; tevens wil men de nationale wetgevingen met betrekking tot de uitoefening van de hulpverleningsactiviteit nader tot elkaar brengen. Ook zou men het eens moeten zijn over de noodzaak dat deze doelstellingen in het belang van een harmonische rechtsontwikkeling en van de consument snel worden verwezenlijkt.

Het opstellen van een specifieke richtlijn, zoals in het advies van de Afdeling wordt gevraagd, zou een tijdverlies van zeker vier jaar tot gevolg hebben, daar voor de hulpverleningsorganisaties een basisrichtlijn zou moeten worden opgesteld, zoals dat ook voor de verzekeringsmaatschappijen is gebeurd (de „eerste coördinatierichtlijn”).

Daar een communautaire regeling van de hulpverleningsproblematiek noodzakelijk is en een dergelijke vertraging in dit geval niet verantwoord is, kan men zich afvragen of het niet mogelijk is, alle bijzondere bepalingen die in een specifieke richtlijn zouden worden neergelegd in onderhavig richtlijnvoorstel te verwerken.

Het wijzigingsvoorstel met betrekking tot bladzijde 4 van het advies, dat is overgenomen van bladzijde 7 van het rapport, houdt hiermee in het bijzonder rekening. In de voorgestelde tekst worden hulpverleningsorganisaties en verzekeringsmaatschappijen als twee aparte vormen van ondernemingen vermeld en daardoor duidelijk als zodanig erkend.

Verder heeft de Afdeling in haar bijzondere opmerkingen reeds aangegeven op welke punten volgens haar voor hulpverleningsorganisaties specifieke bepalingen dienen te worden vastgesteld. Uit de discussies in de Afdeling kan niet worden opgemaakt welke andere aspecten dan nog in een specifieke richtlijn zouden moeten worden geregeld.

Bovendien dienen wij iedere poging te steunen die erop is gericht communautaire regelingen in zo weinig mogelijk, algemene en bijgevolg overzichtelijke richtlijnen neer te leggen, in plaats van een groot aantal versnipperde, afzonderlijke richtlijnen vast te stellen.